

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000806

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-03-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кувіка Ганна Олександрівна

2. Ganna Kuvika

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка сталого розвитку

Дата захисту: 07-05-2025

Спеціальність за освітою: магістр за спеціальністю 073 «Менеджмент» (спеціалізація «Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу»)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7909

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.01.01

Тема дисертації:

1. Організаційно-економічні засади відновлення конкурентоспроможності сфери гостинності України
2. Organizational and Economic Foundations of restoring for the Competitiveness of Ukraine's Hospitality Sector

Реферат:

1. У дисертації обґрунтовано сутність сфери гостинності як складної поліфункціональної соціоекологоекономічної системи, яка поєднує сукупність видів діяльності, покликаних задовольняти різноманітні індивідуальні та суспільні туристично-рекреаційні та супутні потреби, що забезпечує підвищення якості життя та розвиток економіки. Обґрунтовано структуру сфери гостинності, що включає громадське харчування, туристичний, рекреаційний, курортно-санаторний, готельний, транспортний види діяльності, які здійснюють прямий і безпосередній контакт зі своїми клієнтами і партнерами по бізнесу. Визначено роль та специфічні функції кожної складової. Уперше обґрунтовано концептуальні засади відновлення конкурентоспроможності сфери гостинності, що полягають у застосуванні мультидисциплінарного підходу, який поєднує економічні, екологічні та соціальні аспекти в процесах повернення або підвищення здатності сфери гостинності загалом і закладів, що її формують, зокрема, успішно конкурувати на ринку після періоду спаду чи кризи, шляхом створення нових або удосконалення чинних продуктів і послуг, адаптації та модернізації бізнес-моделей для забезпечення їх відповідності новим

конкурентним умовам та сучасним економічним трендам економіки вражень, цифрової та поведінкової економіки, інклюзивного та сталого розвитку. Стратегічним результатом відновлення конкурентоспроможності сфери гостинності є конкурентні переваги як специфічні характеристики, ресурси та умови, що забезпечують перевагу в залученні туристів, інвесторів та розвитку місцевого бізнесу у сфері гостинності. Набули подальшого розвитку методичні підходи до аналізу складових та оцінки конкурентоспроможності сфери гостинності, що передбачають застосування комбінованого підходу з дворівневою схемою визначення інтегрального індексу конкурентних переваг та індексу конкурентоспроможності, що дає можливість комплексно оцінити передумови відновлення конкурентоспроможності, визначити рівень конкурентних переваг і конкурентоспроможності регіонів України, здійснити їх групування за рівнем конкурентних переваг у розрізі кожної складової та загалом, визначити відповідні стратегії та напрями відновлення конкурентоспроможності. Здійснено оцінку конкурентоспроможності на основі даних про туристичні потоки внутрішніх та іноземних туристів, які ми розглядаємо як показник конкурентоспроможності сфери гостинності. Виявлено конкурентні переваги, які мають регіони України на основі даних 2020 року. Здійснено позиціонування регіонів у координатах «Рівень конкурентних переваг» / «Рівень конкурентоспроможності». Здійснено ідентифікацію конкурентних переваг сфери гостинності в Україні в контексті трендів сучасного розвитку, якими є: цифрова трансформація та інновації; екологічна сталість та зелені ініціативи; персоналізація та індивідуальність обслуговування; глобалізація та розширення географічного покриття; збільшення попиту на альтернативне житло; зосередженість на здоров'ї та добробуті гостей; економіка вражень; зміна споживчого підходу; безпека та гігієна; розвиток концепції «готель як місце соціальних зустрічей». Ці тренди покладені в основу матриці джерел конкурентних переваг, що забезпечило визначення відповідних кожній базовій концепції гостинності стратегічних конкурентних переваг. Розроблено комбіновані стратегічні набори, що включають стратегії: I рівня як стратегії ринкового позиціонування (глобалізації, глибокого проникнення на ринок, пристосування, випереджаючого розвитку); II рівня як стратегічні напрями забезпечення конкурентних переваг (створення нових конкурентних переваг, нарощення конкурентних переваг, збереження конкурентної позиції, відновлення втрачених конкурентних переваг); III рівня як типові конкурентні стратегії (диверсифікації, диференціації, фокусування, спеціалізації, лідерства за витратами), на основі яких розроблено матрицю позиціонування конкурентних стратегій відповідно до світових трендів розвитку сфери гостинності. Набори альтернативних стратегій ідентифіковано в координатах «Рівень конкурентних переваг» / «Рівень конкурентоспроможності», за якими здійснено групування регіонів України та обґрунтовано особливості реалізації кожного з наборів. Стратегічні альтернативи розвитку сфери гостинності регіонів України є основою для розробки прикладних пропозицій щодо застосування організаційно-економічних інструментів їх реалізації з урахуванням виявлених сучасних трендів розвитку сфери гостинності. У роботі обґрунтовано змістовне наповнення організаційно-економічного механізму відновлення конкурентоспроможності сфери гостинності як сукупності взаємопов'язаних управлінських, економічних, технологічних та соціальних інструментів і методів, що діють синхронно для досягнення стратегічної мети – відновлення та зміцнення конкурентних переваг та забезпечення прийняттого рівня конкурентоспроможності з урахуванням внутрішніх ресурсів і зовнішніх впливів.

2. The dissertation substantiates the essence of the hospitality sector as a complex multifunctional socio-ecological economic system that combines a set of activities designed to satisfy various individual and social tourist and recreational and related needs, which ensures an increase in the quality of life and economic development. The structure of the hospitality sector is substantiated, including public catering, tourism, recreation, resort and sanatorium, hotel, and transport activities that provide direct and immediate contact with their clients and business partners. The role and specific functions of each component are determined. For the first time, the conceptual principles of restoring the competitiveness of the hospitality sector have been substantiated, which consist of applying a multidisciplinary approach that combines economic, environmental, and social aspects in the processes of returning or increasing the ability of the hospitality sector in general and the institutions that form it, in particular, to successfully compete in the market after a period of recession or crisis, by

creating new or improving existing products and services, adapting and modernizing business models to ensure their compliance with new competitive conditions and modern economic trends of the experience economy, digital and behavioral economy, inclusive and sustainable development. The strategic result of restoring the competitiveness of the hospitality sector is competitive advantages as specific characteristics, resources, and conditions that provide an advantage in attracting tourists and investors and developing local businesses in the hospitality sector. Methodological approaches to the analysis of components and assessment of the competitiveness of the hospitality sector have been further developed, which, unlike the existing ones, involve the use of a combined approach with a two-level model for determining the integral index of competitive advantages and the competitiveness index, which makes it possible to comprehensively assess the prerequisites for the restoration of competitiveness, determine the level of competitive advantages and competitiveness of the regions of Ukraine, group them by the level of competitive advantages in terms of each component and in general, and determine the appropriate strategies and directions for restoring competitiveness. Competitiveness was assessed based on data on tourist flows of domestic and foreign tourists, which we consider as an indicator of the competitiveness of the hospitality sector. Competitive advantages of the regions of Ukraine were identified based on 2020 data. Regions were positioned in the coordinates "Level of competitive advantages" / "Level of competitive ability". Identifies the competitive advantages of the hospitality sector in Ukraine in the context of modern development trends, which are digital transformation and innovation in hospitality; environmental sustainability and green initiatives; personalization and individuality of service; globalization and expansion of geographical coverage; increasing demand for alternative housing; focus on the health and well-being of guests; the experience economy; changing consumer approach; safety and hygiene; development of the concept of «hotel as a place of social meetings». These trends are used as the basis for a matrix of sources of competitive advantages, which ensures the identification of strategic competitive advantages corresponding to each basic concept of hospitality. Combined strategy sets have been developed, including the following strategies: Level I as a market positioning strategy (globalization, deep market penetration, adaptation, forward development); Level II as strategic directions for ensuring competitive advantages (creation of new competitive advantages, increasing competitive advantages, maintaining a competitive position, restoring lost competitive advantages); Level III as typical competitive strategies (diversification, differentiation, focus, specialization, cost leadership), based on which a matrix of positioning competitive strategies has been developed by global trends in the development of the hospitality industry. Sets of alternative strategies are identified in the coordinates «Level of competitive advantages» / «Level of competitiveness», according to which the regions of Ukraine are grouped and the specifics of the implementation of each of the sets are substantiated. The work substantiates the substantive content of the organizational and economic mechanism for restoring the competitiveness of the hospitality sector as a set of interconnected managerial, economic, technological and social tools and methods that act synchronously to achieve the strategic goal of restoring and strengthening competitive advantages and ensuring an acceptable level of competitiveness, taking into account internal resources and external influences.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Cherchyk, L., Begun, S., Khumarova, N., Kuvika, G. Retrospective Statistical Study of Dependencies in The Formation of Tourist Flows. Economics. Ecology. Socium. 2023. 7 (2). С. 41-54. DOI:

<https://doi.org/10.31520/2616-7107/2023.7.2-3> <https://ees-journal.com/index.php/journal/article/view/216>

(Загальний обсяг – 0,85 д.а., власний внесок 0,35 д.а. полягає у формуванні та опрацюванні статистичної інформації, аналізі даних, узагальненні отриманих результатів, розробці графічного супроводу; внесок Черчик Л. полягає в формулюванні гіпотез, аналізуванні отриманих результатів щодо їх підтвердження чи спростування; внесок Хумарової Н. полягає в обґрунтуванні актуальності дослідження, огляді літературних джерел; внесок Бегун С. полягає у формуванні математичних моделей та їх описі).

- 2. Черчик Л., Кувіка Г. Сутність і складові менеджменту конкурентоспроможності закладів сфери гостинності. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки журнал. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. № 3 (29). С. 102-112. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-03-102-112> (Загальний обсяг – 0,9 д.а., власний внесок 0,55 д.а. полягає в опрацюванні літературних джерел, узагальненні отриманих результатів, розробці моделі менеджменту конкурентоспроможності закладів сфери гостинності; внесок Черчик Л. полягає в обґрунтуванні актуальності дослідження та формуванні концепції статті).
- 3. Кувіка Г. Критерії визначення конкурентоспроможності закладів сфери гостинності. Трансформаційна економіка Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту: журнал. 2024. № 1 (06). С. 33-36. <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2024-6-6> (0,55 д.а.).
- 4. Kuvika G. Methodological approaches to assessing the competitiveness of hospitality establishments. Management. 2023. 2 (38). С. 107-120. <https://doi.org/10.30857/2415-3206.2023.2.9> (0,72 д.а.).
- 5. Кувіка Г. Стратегічні альтернативи відновлення конкурентоспроможності сфери гостинності України. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. № 3 (37). С. 109-117. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-03-109-117> (0,72 д.а.).
- 6. Черчик Л.М., Кувіка Г.О. Модель гостинності як основа формування конкурентних переваг. Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми й перспективи розвитку : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Луцьк, 16 травня 2024 р.) / відпов. ред. Л. В. Ільїн. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2024. С. 53-57. (0,2 д.а., власний внесок 0,1 д.а. полягає в опрацюванні доцільності доповнення моделі управлінською концепцією).
- 7. Кувіка Г. Сучасні інноваційні технології в менеджменті та сфері гостинності (готельно-ресторанний бізнес). Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 20-21 березня 2023 року). Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. С. 701-702. (0,1 д.а.).
- 8. Кувіка Г. Складові конкурентоспроможності підприємств сфери гостинності. REBUILD UKRAINE: справа всього цивілізованого світу: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Луцьк, 15 березня 2023 р.). За заг. ред. Н. В. Павліхи. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. С. 227-230. (0,3 д.а.).
- 9. Кувіка Г. Менеджмент конкурентоспроможності підприємств сфери гостинності. Сучасні тенденції та перспективи розвитку науки, освіти та технологій: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (м. Житомир, 10 квітня 2023 р.). Житомир: ЦФЕНД, 2023. С. 29-30. (0,15 д.а.).
- 10. Кувіка Г. Сучасні технології менеджменту в Україні. Впровадження ERP-системи в сфері гостинності. Сучасні технології менеджменту: матеріали: міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 21 жовтня 2022 р.). Відп. ред. проф. Л. Черчик. Луцьк, 2022. С. 119-121. (0,15 д.а.).
- 11. Kuvika G. Management of the competitiveness of hospitality enterprisesю International scientific-practical conference Science, education and technology: current issues of theory and practic: conference proceedings (Tampere, Finland, February 23, 2024). Tampere, Finland: Scholarly Publisher ICSSH, 2024. P. 35-36. (0,15 д.а.).
- 12. Черчик Л., Кувіка Г. Стратегічні напрями відновлення конкурентоспроможності сфери гостинності України. Управління інноваційним процесом в Україні: завдання під час війни та у період післявоєнної відбудови: тези доповідей X Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 16-17 травня 2024 року). Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2024. С. 231-232. (0,15 д.а., власний внесок 0,1 д.а.).

полягає в обґрунтуванні напрямів відновлення конкурентоспроможності сфери гостинності України).

- 13. Кувіка Г. Тренди розвитку сфери гостинності України в умовах війни. Теорія та практика менеджменту: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 23 травня 2024 року). Відп. ред. проф. Л. Черчик. Луцьк, 2024, С. 98-100. (0,15 д.а.).
- 14. Кувіка Г.О. Організаційно-економічні інструменти відновлення конкурентоспроможності сфери гостинності в Україні. Маркетингові та організаційні механізми повоєнного розвитку галузі гостинності та туризму України: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 26-27 листопада 2024 року). Харків : НТУ «ХПІ», 2024. С. 204-208. (0,36 д.а.).
- 15. Кувіка Г. Вплив сучасних концепцій на конкурентоспроможність сфери гостинності. Сучасні технології менеджменту: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Пшеворськ, 18-20 жовтня 2024 р.). Відп. ред. проф. Л. Черчик. Луцьк, 2024. С. 154-158. (0,3 д.а.).

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черчик Лариса Миколаївна
2. Larysa Cherchyk

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3901-216X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нездоймінов Сергій Георгійович
2. Sergii Nezdoyminov

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7349-596X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матвійчук Людмила Юріївна

2. Liudmyla Matviichuk

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1694-6178

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Луцький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05477296

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 75, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цимбалюк Ірина Олександрівна

2. Iryna Tsymbaliuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0506-2262

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

